

UPĪTES BIBLIOTĒKAS GADA PĀRSKATS 2025

Saturs

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums.....	3 lpp.
2. Finansiālais nodrošinājums.....	3 lpp.
3. Materiāli tehniskā stāvokļa vērtējums.....	3 lpp.
4. Personāls.....	4 lpp.
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība.....	5 lpp.
6. Krājums.....	6 lpp.
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem.....	7 lpp.
8. Novadpētniecība.....	7 lpp.
9. Projekti.....	8 lpp.
10. Publicitāte.....	8 lpp.
11. Sadarbības tīkla raksturojums.....	9 lpp.
Pielikums.....	10 lpp.

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums

Upītes bibliotēka apkalpo vēsturiski izveidojušos Upītes kultūrvēsturisko novadu, kas administratīvi ietilpst Balvu novada, Šķilbēnu pagasta DA stūrī, Baltinavas pagasta ZA malā un Briežuciema pagasta A malā. Upītes ciems, kurā atrodas Upītes bibliotēka, ir veidojies kā bijušā kolhoza "Cīņa" centrālais ciemats tikai kopš 1953.gada. Bibliotēka atrodas Balvu centrālās bibliotēkas metodiskās vadības teritorijā. Bibliotēka atbilst vietējas nozīmes bibliotēkas statusam. Bibliotēka ir Nemateriālā kultūras mantojuma centra "Upīte" struktūrvienība. Upītes bibliotēkas darbība saistīta ar Nemateriālā kultūras mantojuma centru "Upīte", tautas namu un Ontona Slišāna kultūrvēstures muzeju. Sadarbojoties visām struktūrvienībām šī ir vieta kur piedāvā dažādas izstādes, dzejas lasījumus, koncertus, teātra izrādes. Notiek tikšanās un intervijas ar radošiem cilvēkiem. Bibliotēka ir starpniece informācijas apmaiņā starp pagasta pārvaldi un novada pašvaldību. Bibliotēkai ir izstrādāti un apstiprināti bibliotēkas darbību reglamentējošie dokumenti. Tāpat ir gada un mēnešu pasākumu plāni, kas atspoguļo bibliotēkas darbu.

Tabula "Bibliotēku sadarbības modelis"

Bibliotēku sadarbības modelis reģionā	Atzīmēt atbilstošo
Centralizēts	x
Decentralizēts	
Jaukta tipa	

Bibliotēku akreditācija pārskata periodā nav notikusi.

2. Finansiālais nodrošinājums

Finansējums nodrošina tikai bibliotēkas pamatfunkciju veikšanu. Tas tāds ir bijis kopš es strādāju. Upītes bibliotēka iesaistās NKMC "Upīte" norisēs un nodrošina centra darbību, kad pārējo struktūrvienību vadītāju nav uz vietas.

Tabula "Bibliotēkas izdevumi"

	2023	2024	2025
Izdevumi kopā (EUR)	11530	10991	11921
Darbinieku atalgojums (bruto)	7620	9421	8583
Krājuma komplektēšana	1100	1125	1107

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Bibliotēkā nekādi remontdarbi nav veikti, jo nav tādas nepieciešamības. Bērni, jaunieši un pieaugušie joprojām aktīvi izmanto bibliotēkas internetu un datorus. Pagājušajā gadā bibliotēka pārgāja uz Bites interneta pakalpojumu, rezultātā interneta ātrums samazinājās, jo Bite pierobežā īsti labi nedarbojās. Divu vecāko datoru darbība drīz beigsies. Bibliotēka nodrošina arī printēšanas, kopēšanas un skenēšanas pakalpojumus.

Aprīkojums	Darbiniekiem /skaits/	Lietotājiem /skaits/	Piezīmes
Dators	1	7	1-2004, 1-2009, 1-2016, 3-2019, 2-2021
Multifunkcionālā iekārta	1		2009
Kopēšanas iekārta	1		2005
Skeneris	1		2017

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem

4. Personāls

Upītes bibliotēkā strādā viena darbiniece, ar 0,6 slodzi. LNB Mācību centrā beigusi 240 stundu profesionālās pilnveides programmas "Informācijas un bibliotēku zinību pamati" kursu. 2020.gadā ieguva profesionālo klasifikāciju "Bibliotekārs", 3433 01,3.PROF.KVAL. līmenis, LNB profesionālās tālākizglītības programmā "Bibliotēku zinības".

Finanses profesionālajai pilnveidei un kultūrbraucieniem ir bibliotekāra ziņā.

Tabula "Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi"

N.p.k.	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits	Klātienē vai attālināti
1.	BCB	Balvu novada publisko bibliotēku aprīļa seminārs	3	Klātienē
2.	BCB	Balvu novada publisko bibliotēku maija seminārs	2	Attālināti
3.	LNB	Latvijas pagasta bibliotekāru 7.kongress „Pagasta bibliotēka- kopiena: demokrātijai, ilgtspējai un saliedētībai”	6	Klātienē
4.	BCB	Kultūrvēsturs studiju brauciens/Balvi-Malta-Rēzekne-Balvi	5	Klātienē
5.	NB Bērnu literatūras centrs	Jauni uzsvāri lasītveicināšanas programmu norisē. Pilotprojekts "Lasītrosme" Ko spēj paveikt "Grāmatu starts"?	4	Attālināti
6.	Balvu novada Nemateriālā kultūras mantojuma centrs "Upīte"	Seminārs "Kopienas informētība un prevencija drošībai potenciālu risku, katastrofu un militāru konfliktu situācijās"	8	Klātienē
7.	LNB	Infoseminārs "4 ceļi līdz bibliotekāra kvalifikācijai"	2	Attālināti

8..	RTU, Rēzeknes akadēmija sadarbībā ar BCB	Seminārs kultūras darbiniekiem “Latgales patība/identitāte pētījumos”	5	<i>Klātienē</i>
9.	LNB	BJVŽ pieredzes apmaiņas tīmekļseminārs	2	<i>Attālināti</i>
10.	BCB	“Grāmatniecība, lasīšanas paradumi un to kultivēšana Ziemeļlatgalē”	4	<i>Klātienē</i>
11.	Balvu novada pašvaldības personas datu aizsardzības pakalpojuma sniedzējs SIA “Grūbes Biroja Pakalpojumi”	Seminārs un zināšanu pārbaudes tests par datu aizsardzību 2025	1	<i>Attālināti</i>

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Iedzīvotāju skaits ņemts no oficiālā statistikas portāla RIG010.

Virtuālais apmeklējums atkal ir pieaudzis, jo NKMC”Upīte” direktors Andris Slišāns no 01.07.2025. Nemateriālā kultūras mantojuma profilam pievienoja arī savu personīgo profilu.

Bibliotēka pieejama personām ar īpašām vajadzībām. Bibliotēka 4 gadus sadarbojas arī ar Latvijas Neredzīgo bibliotēku izmantojot pielāgoto literatūras pakalpojumus.

Šogad Upītē, dažādu norišu ietvaros, bija iespēja tikties ar šādiem dzejniekiem un rakstniekiem: Inetu Atpili-Jugani, Rasmu Svikli, Guntu Ločmeli, Mārīti Slišāni, Eviku Muiznieci, Ilzi Spergu, Anneli Slišāni, Dagneju, Silvestru Solovjovu, Māri Lāpānu, Ingu Kaļvu-Miņinu. Interasantas, kolorītas personības dažādām gaumēm.

Tabula “Bibliotēkas pamatrādītāji”

	2023	2024	2025	% salīdzinot ar iep. gadu
Aktīvo lietotāju skaits	120	109	112	-10% +3%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	20	25	26	+25% +4%
Bibliotēkas fiziskais apmeklējums	7351	3783	3292	-49% -13%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	976	1192	947	+21% -21%
Virtuālais apmeklējums	3901	25376	1421875	+550% +5503%
Izsniegumu kopskaits	9034	9518	8805	+5% -7%
<i>t.sk. bērniem līdz 18.g.</i>	4035	3770	2829	-7% -25%
Izdevuma veidi:				
<i>grāmatas</i>	5034	5087	4063	+1% -21%
<i>periodiskie izdevumi</i>	3990	4431	4742	+10% +7%
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	117%	104%	111%	-13% +7%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	23	24	24	+4% 0%

Bibliotēkas pamata rādītāju kritums radies, jo bērni un jaunieši bija aizņemti gatavojoties, vispirms, festivālam “Pulkā eimu, pulkā teku” un pēc tam gatavojoties Dziesmu un deju svētkiem, kā arī tajos piedaloties. Bērnu un jauniešu apmeklējums ir krities, un līdz ar to grāmatu izsniegums arī.

Periodisko izdevumu izsniegums ceļas, jo mums ir savs lasītāju klubiņš. Klubiņam ir koordinators, kurš deliģēts parūpēties, lai visi klubiņa biedri operatīvi mainās ar žurnāliem. Pie mums valda uzskats - būt klubiņā ir stilīgi!

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem

6. Krājums

Krājuma veidošana notiek atbilstoši bibliotēkas izstrādātajai “Bibliotēkas krājuma komplektēšanas koncepcijai”. Lai apmierinātu lietotāju vajadzības tiek izmantots SBA. Krājums regulāri tiek papildināts arī ar latgalisko literatūru. Bibliotēkai patīkams atbalsts ir programma “Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām”.

Informācija par krājuma komplektēšanas politikas dokumentu atrodama:

http://bibliotekas.lv/upite/media/dokumenti/Up%C4%ABtes%20bibl_%20kr%C4%81juma%20k_.pdf

Krājuma inventarizācija nav veikta.

Tabula “SBA rādītāji”

SBA	2023	2024	2025
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	1	49	59
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	7	6	6
No Latvijas Neredzīgo bibliotēkas saņemtās pielāgotās literatūras skaits	66	74	113

Tabula “Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums”

Dabubāze	2023	2024	2025
Letonika			
lejuplāžu skaits		294	287
News			
lejuplāžu skaits			14
Citas			

Lasītāko grāmatu tops

	Grāmatas autors	Grāmatas nosaukums	Izdevējs	Izdošanas gads	Izsniegumu skaits
1	Imants Ziedonis	Pupa	Liels un mazs	2016	30
2	Dzidra Rinkule-Zemzare	Grieziet ceļu	Liels un mazs	2015	30

3	Fricis Bārda	Bezdelīdzēns un zēns	Liels un mazs	2012	29
4	Uldis Auseklis	Vējš rudenī spēlē paslēpes	Liels un mazs	2015	28
5	Andrejs Balodis	Es arī	Liels un mazs	2016	27

BIKI BUKI grāmatiņas ir tik lasītas, jo tās bērni un pusaudži izmanto “Lasīšanas maratonā”.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Bibliotēkā ir 26 bērni vecumā līdz 18.gadiem. Izsniegums gadā bērniem 2829, tas nozīmē, ka vidēji katrs bērns mēnesī izlasa 9 grāmatas. Bibliotēkā laika gaitā ir izstrādājies nerakstīts likums, ka datoru lietot drīkst izlasot vismaz 3 mazās BIKIBUKS grāmatiņas un tas izsnieguma uzlabošanai darbojās lieliski.

Šogad ar bērniem tika strādāts ierādot, ko piedāvā LETONIKA.

Bibliotēkā bērniem un jauniešiem notiek lasīšanas maratoni. Noteikumi vienkārši: izlasīt pēc iespējas vairāk dzejas grāmatiņu.

Bērnu un jauniešu žūrijā līdz anketu pildīšanai nonāk 2-3 bērni.. Tā kā Upītē jau 6 gadus nav skolas, žūrijas grāmatas lasa arī skolu bibliotēkās, kurās bērni mācās.

Par aktīvu dalību Upītes kopienas dzīvē gādājam, lai bērni un jaunieši var noskatīties filmas un teātru izrādes.. Šogad tā bija Ginta Zilbaloža filma “Straume”, un Latvijas leļļu teātra izrāde “Divas Lotiņas”. Pusaudžiem - Liepājas teātra Nila Saksa Konstantinova izrāde “Vairs nevienu”, Dirty Deal Teatro izrāde “Vismaz 3.vieta”

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

8. Novadpētniecība (vietējā kultūras mantojuma saglabāšana un attīstība)

Ar novadpētniecisko darbu nodarbojas Ontona Slišana kultūrvēstures muzejs, bet bibliotēka tikai palīdz, kur tas ir nepieciešams. Šinī gadā muzejam bija akreditācija un es iesaistījos fotomateriālu, vēstuļu, tekstiļu signēšanu un sagatavošanu glabāšanai. Pārzinu Ontona Slišana kultūrvēstures muzejs darbības principus un kad nav muzeja vadītājas uz vietas vadu ekskursijas.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

9. Projekti

Sadarbība Upītes bibliotēkai ir ar iestādēm, kuras ir Nemateriālā kultūras mantojuma centra “Upīte” struktūrvienības.

Upītes bibliotēka, tāpat kā iepriekšējos gadus, ir piedalījusies Nemateriālā kultūras mantojuma centrs “Upīte Upītes tautas nama rīkotajos projektos.

01.02.2025. Liepājas teātra Nila Saksa Konstantinova izrāde “Vairs nevienu”, režisors Dmitrijs Petrenko.

20.04.2025. Lieldienu pasākums. Šūpošanās, olu kaujas, atrakcijas, rotaļas.

21.06.2025. Pī-dzīdam

09.08.2025. Latvijas Nacionālā teātra izrāde “Suņa māja”, režisore Larisa Semirozumenko.

01.08.2025. Latvijas leļļu teātra Ērika Kestnera izrāde “Divas Lotiņas”.

23.08.2025. Lielais Latvijas tūrisma akcijas noslēgums “Gar 57. paralēli”.

13.09.2025. Dirty Deal Teatro izrāde “Vismaz 3,vieta”

20.09.2025. Upītes UOBELDUORZS meilys i aiļu dzīsmu festivāls.

10.10.2025. Dejas organizācija “Tuvumi” ar dejas izrādi “Vērpete”.

12.10.2025. Lietišķā teātra izrāde “Lībiešu dzīve”.

06.12.2025. GŪDI nemateriālās kultūras mantojuma svētki. Koncertā piedalījās Dailes teātra dziedājošo aktieru kurss ar izrādes “Meža gulbji” dziesmām.

10. Publicitāte

Upītes bibliotēkas publicitāte sociālajos tīklos ir saistīta ar Nemateriālā kultūras mantojuma centra “Upīte” saitēm <https://www.facebook.com/NKMCUpite>.

Tabula “Sociālo tīklu saturvienību skaits”

	Saturvienību skaits
	2024
Facebook	x
Instagram	
TikTok	
YouTube	
X	

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Sadarbība Upītes bibliotēkai ar iestādēm, kuras atrodas zem viena jumta un veidojam Nemateriālā kultūras mantojuma centru "Upīte". "Upītes kultūrtelpa" ir iekļauta Nacionālajā Nemateriālās kultūras mantojuma sarakstā, kā viena no vērtībām, kas valstī ir svarīga, tādēļ es aktīvi darbojos visās NKMC"Upīte" norisēs. No 07.07.2025-18.07.2025. un 06.11.2025. līdz 04.12.2025. NKMC"Upīte" direktora aizvietotājs. Šinī laikā papildus bibliotēkas darbībai esmu atbildīga par norisēm NKMC"Upīte".

18.02.2025. Ontona dīnas ļustes. Danči, rotaļas, spēles.

01.02.2025. Liepājas teātra Nila Saksa Konstantinova izrāde "Vairs nevienu", režisors Dmitrijs Petrenko.

02.02.2025. Filma "Vecāku sapulce"

09.02.2025. Ginta Zilbaloža filma "Straume"

15.02.2025. Mārča Lāča filma "Mūžības skartie"

20.04.2025. Lieldienu pasākums. Šūpošanās, olu kaujas, atrakcijas, rotaļas.

21.06.2025. Pī-dzīdam

09.08.2025. Latvijas Nacionālā teātra izrāde "Suņa māja", režisore Larisa Semirozumenko.

01.08.2025. Latvijas leļļu teātra Ērika Kestnera izrāde "Divas Lotiņas".

22.08.2025. Sipro skrējieni.

23.08.2025. Paaudžu duelis. Muzikāli jautra spēle.

23.08.2025. Lielais Latvijas tūrisma akcijas noslēgums "Gar 57. paralēli".

13.09.2025. Dirty Deal Teatro izrāde "Vismaz 3,vieta"

20.09.2025. Upītes UOBELDUORZS meilys i aiļu dzīsmu festivāls.

20.09.2025. Vilhelma Laganovska fotogrāfiju izstāde "SIRSNĪBA".

10.10.2025. Dejas organizācija "Tuvumi" ar dejas izrādi "Vērpete".

12.10.2025. Lietišķā teātra izrāde "Lībiešu dzīve".

14.11.2025. Režisora Dzintara Dreibeirga filma "Tīkā TTT".

06.12.2025. GŪDI nemateriālās kultūras mantojuma svētki. Koncertā piedalījās Dailes teātra dziedājo aktieru kurss ar izrādes "Mež gulbji" dziesmām.

26.12.2025. Dzejiskas pārdomas Ziemassvētku laikā "Viens sešs stīgās, Māris Lāpāns.

28.12.2025. KARNEVĀLS.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem

Upītes bibliotēkas vadītāja: Lolita Spridzāne

12. Pielikumi

Afišas no pasākumiem, kurās piedalījos arī es. “Gūdūs” saņēmu pateicību no Balvu novada pašvaldības Balvu novada kultūras pārvaldes par aizrautīgu darbošanos deju grupā “Samia”, bagātinot novada kultūras dzīvi ar dejas mākslu un eleganci un sveicot 55 gadu jubilejā!

Otrajā fotogrāfijā pēs Latvijas leļļu teātra izrādes “Divas Lotiņas”.

Pirmajā fotogrāfijā redzamas aktivitātes no Lieldienu pasākuma.

Vidū redzami ekskursanti no Talsiem “Dziedātprieks”.

Trešā fotogrāfija no semināra Kopienas informētība un prevencija drošībai potenciālu risku, katastrofu un militāru konfliktu situācijās, kas notika pie mums NKMC”Upīte”, un notika divas dienas.

Pirmajā fotogrāfijā redzama jaunāko grāmatu izstāde. Kopumā bibliotēkā bija 8 tāda veida izstādes. Vidū redzam Mārti Slišāni Upītes Uobeļduorza dalībnieci, lasot savu dzeju. Kopumā šajā pasākumā piedalījās 10 dzejnieki. Pēdējā - afiša no Ziemassvētku ieskaņas muzikāli dzejiskā pasākuma.

Pirmā fotogrāfija no kultūrvēstures brauciena Lūznavas muižā klausāmiešiem par kultūras mantojumu. Otrajā fotogrāfijā ciemojas skolēni no Preiļiem.

Pirmajā fotogrāfijā kopbilde pēc ekskursijas un visām aktivitātēm, ekskursanti no Eglaines pamatskolas.

Otrajā fotogrāfijā augustā pie mums bibliotēkā un NKMC "Upīte" viesojās bērni un vecāki no "Rasas pārles", bērni, jaunieši un vecāki no problemātiskajām ģimenēm.

Pirmajā fotogrāfijā pēc bibliotekāru kongresa Balvos Upītes bibliotēku apmeklēja bibliotekāru grupa no Ventspils.

Otrajā fotogrāfijā pensionāru grupa no Talsiem.

Pirmajā fotogrāfijā afiša no deju izrādes, kura nākošgad būs "Skolas somā". Otrajā fotogrāfijā Ontona dīnas ļustes aktivitātes ar ciemiņiem no Ciblas.

Pirmajā fotogrāfijā Mazpulcēnu nometnes dalībnieki pie mums Upītē. Mazpulcēnu nometnes bērni no dažādām Latvijas vietām.

Otrajā fotogrāfijā no Liepājas teātra izrādes "Vairs nevienu" par pusaudžu problēmām.

